

## Marina - Toni Sala

He seguit amb interès la trajectòria literària de Toni Sala (Sant Feliu de Guíxols, 1969) des del primer llibre de contes, *Entomologia*, publicat el 1997. En aquell llibre, Sala retratava amb avidesa i ofici la desolació dels paisatges interiors. Des de llavors ha publicat dotze llibres, gairebé un per any. Després de l'exploració moral de la novel·la *Pere Marín*, el 2001 en van arribar dos més, que és temptador veure com una bifurcació: *Bones notícies*, que continuava endinsant-se en els inferns quotidians, i *Petita crònica d'un professor a secundària*, de caire més divulgatiu, que va ser un èxit clamorós. A partir d'aquell moment, l'obra de Toni Sala es va girar cap a l'exterior: va escriure sobre Floquet de Neu, sobre la immigració africana, sobre paisatges i personatges catalans; la línia fosca, d'altra banda, tenia continuïtat en la novel·la *Rodales*. Ara, amb *Marina*, Sala recupera la devastació dels primers llibres amb la mateixa avidesa, i amb una prosa encara més esmolada.

Si a *Maletes perdudes* Jordi Puntí excel·leix a retratar la bonhomia, Toni Sala s'ha consagrat com a especialista en el malestar. *Marina* narra una breu estada del narrador en el poble de la seva infantesa, Sant Feliu de Guíxols. Allà entrarà en contacte amb dues dones de generacions diferents, que l'enfrontaran a la memòria i al desig. Però el que semblava la recreació d'una crisi de maduresa es converteix en una novel·la frenètica, sobretot quan apareix un quart personatge, impulsiu i inestable. Les hores de tedi s'allarguen, la violència ambiental s'aguditza, i de sobte el lector és traslladat a una pel·lícula dels anys cinquanta, quan la paranoia visitava la Costa Brava.

David Foster Wallace ens ha ensenyat que com més objectiva és una descripció, més tendeix a la malenconia. En aquest sentit, *Marina* conté les millors descripcions dels últims anys, les més poètiques i despietades, tant del paisatge exterior com d'una ànima ferida, les més precises en l'aproximació a l'agonia. « Tota la inflamació del desig gastat em venia de nou conjuntament amb la nosa que fa (...). I per tornar aquí, tot el dolor d'aquell hivern ? »